

HET DAGBOEK VAN LODEWIJK DEKLERCK 1918

Deel III

*Samedi 1 juin (zaterdag 1 juni),
Om een uur zijn er eene Compagnie canoniers
weg gegaan, vier kanonnen ieder met vier
paarden....een groot getal wagens en de overige
manschappen met de tram. Vandage is de stier
van Th. D'hoore moeten gelever(d) worden om
geslagt te worden voor de bevolking die maandag
verdeeld zal worden. Volgens zeggen zal de
gemeente geen beesten meer mogen slachten,
het vleesch zal gegeven worden door het
'proviant' van Heyst.*

*Maandag 3 juni,
De beweging in Knocke is geheel kalm geworden
daar er maar weinig soldaten meer zijn. Een*

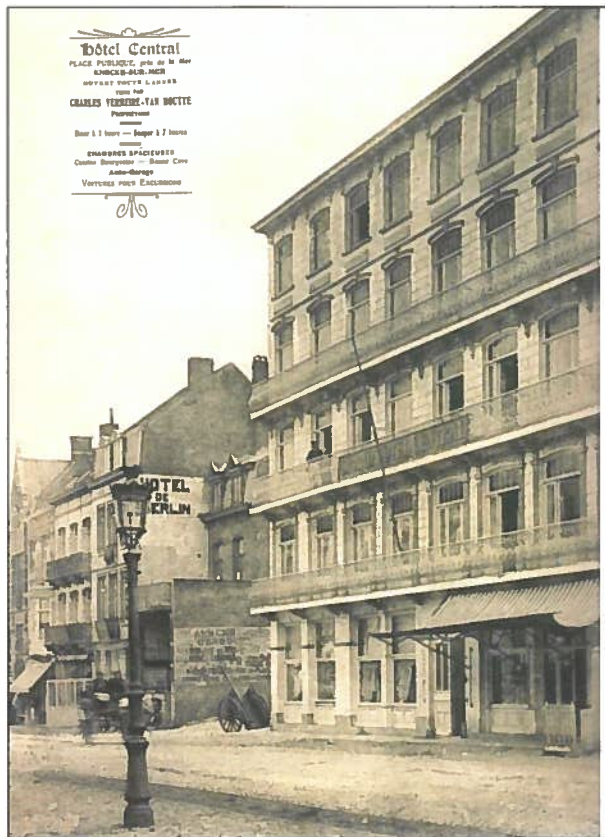
*affiche is uitgeplakt dat al de zeeldoeken en
zeelen in beslag genomen zijn.*

*Dinsdag 4 juni,
Men doet nog altijd veel huiszoekingen met
buit...deze voormiddag bij Deplenter (!)... Daar
hebben zij vleesch, wolle en andere waren
gevonden die op eene kar geladen zijn en naar de
commandature gebracht (...) Zij is moeten mede
gaan en is daar (aan) gehouden.....*

*Woensdag 5 juni,
Er zijn den geheele dag vele vliegmachienen
overgekomen die vele bommen gesmeten hebben
op Zeebrugge en tot Brugge (Bassin) men breng(t)
nog altijd veel oorlogsmateriaal aan.*

Donderdag 6 juni

Al het zilverwerk diende van Charles Vermeire in zijn hotel, is gisteren uitgehaald en naar de garage gevoerd door de Duitsche ter waarde van twa(a)lf duizend frank. (Charles Vermeire was uitbater van het Central Hotel uit 1907 langs de Lippenslaan).

Vrijdag 7 juni

In de namiddag was het alarm en het groot kanon van de batterij in de duinen van Serweytens heeft drie schoten geschoten. Er zijn twee kleine beesten geslacht voor vleesch voor de bevolking deze week. Men zegde ons dat er twee branden tot Brugge geweest waren den gepasseerden nacht veroorzaakt door vliegmaschinen....

Zaterdag 8 juni

Een Duitsche politie bijgenaamd 'de ratte' en die nog al lastig was voor de bevolking en bijzonder voor de mindere burgers is van dage moeten van Knocke vertrekken; dat nieuws is voor velen welkom...

Zondag 9 juni

Om twee uren in de achternoen hoorden wij het groot kanon uit de batterij van duinen Serweytens schieten, daarna alle kanons, het was groot alarm. De vloot uit Zee schoot op Zeebrugge. Men zag de bommen vallen die eene groote rook uitgaven....

Maandag 10 juni,

Een bevel deze morgen dat er tegen den namiddag moest geweten zijn hoeveel fruitbomen op Knocke waren. Peren, appels, kriecken, noten, enz... Onmiddellijk wierden er vier mannen rond gezonden die dat al moesten vragen.

Dinsdag 11 juni

Morgend moeten er vijf en twintig koeibeesten geleverd worden aan de Duitsche militairen, te leveren tot Westkapelle. Donderdag met er naar de 'Proviande' van Heyst gegaan worden om het vleesch voor de bevolking.

Vrijdag 14 juni

Op aanklacht van de bevolking.....die zegden dat....er burgers in de villa Blanc Garin de planchers uitbraken voor brandhout...de commissaris van Politie is gaan zien en tot groote verwondering waren er drie burgers bezig met de planchers (houten bevolking) uit te breken (op bevel) van de Duitsche overheid en die moest(en) dienen voor rond de villa 'Kazande' te zetten om het zand tegen te houden waar een Duitse docteur woon(t). Dat zou reeds de derde villa zijn waar zij dat deden .....(de villa bevond zich op het kruispunt van de Leopoldlaan en Blancgarinstraat, gebouwd door de kunstenaar in 1893).

Zaterdag 15 juni

Deze morgen is er eenen lange tram met soldaten aangekomen voor op Knocke te verblijven.....Pieter Jacobs is deze nacht voor meer dan zevenhonderd mark waren uit zijnen winkel gestolen..... Er zijn zeventig duizend kilos coks gekomen, maar niet voor de bevolking....deze zijn verdeeld aan al de etablissementen zoo als school, wascherijen, bakkers enz....

JUIN
16 Dimanche — s. Alène 4 T.

187-199

Deze nacht moesten er twintig
hooi beesten geleerd worden van de
Duitsche Militairen, achter deren mui-
ten er nog twee maal geleerd wor-
den tegen einde der maand, achter
middag zijn er vlieg-machines over
gekomen zekruyke en dingge waren
op honderte honnen schoten gelaten wor-
den, een ander altijd met beweging. Deze
nacht is er ook geen maal van de
bevolking, men verduelt dat er by een-
ten daegen ook geen zal zijn.

JUIN

17 Lundi — s. Marc

168-198

Er zijn veel kinderen ziek, sommige
zouden tekenen hebben van tyfus, de Duitse
docteur heeft vijftien gevallen onderzocht
die heeft hij de naam opgeschreven, en
deed vragen in welke school zij waren,
daar waar zij in de school waren dezen
moesten gesloten worden, den dag daar
zijn er vlieg-machines overgekomen
waar op een maal geschoten werd
morgen begint het geschiet te verlaten
hondert die ingarichte is in de Villa
Jolia, den Inspecteur heeft van dage
op den bureau geweest en moest tegen
den avond moeten twee grote handchen
van de boom tusschen de gress draaden
hoeven en de men van de mannen
die het moesten afsnijden

Fragment uit het dagboek

Maandag 17 juni

Er zijn veel kinderen ziek ...sommige zouden
tekens hebben van tyfus. De Duitse docteur heeft
vijftien gevallen onderzocht... die heeft hij de
naam opgeschreven en deed vragen in welke
school zij waren ...daar waar zij in de school
waren dezen moesten gesloten worden.

Woensdag 19 juni

Men hoorde van dage zeggen dat Bulgarië den
oorlog verklaard heeft aan Duitschland. De
gepensioneerde Verlinde is gepasseerde week
zijne piano door de Duitsche genomen, de twee
kopere kandelaars die er zouden moeten aan zijn
waren er niet meer ....(reeds vroeger geleverd)....
de politie die dit niet wilde verstaan ...zeggende
dat zij ze verstoep hadden. 's Anderdaags hebben
ze daarvoor met drie mannen gans het huis
doorzocht.

Donderdag 20 juni

Deze nacht is er bij den bleeker Aertssens al het
waschgoed gestolen die binnen lag; er waren ook
goederen bij van officieren en andere Duitsche
militairen.

De zoon van den oude Burgemeester D'hoore is
vandaag komen zeggen aan den Politie
Commissaris dat er eene trekos zoude uit de
weide gestolen zijn.....daar zij niet meer te vinden
is .....daar kwam ook een veldgendarm bij die
vroeg welk geslacht het was en welk kleur van vel
.....en het kwam overeen met een vel die zij
gevonden hadden op Westcapelle dien tijde. Dit
zou het vleesch geweest zijn die vrouw De
Splenter te koop stelde en waarvoor zij in het
gevang gestoken is. (Raymond Aertssen had een
wasserij).

Vrijdag 21 juni

Deze week moesten er tien vette zwijnen geleverd
worden ....deze zullen niet gevonden worden daar
er dezen tijd van het jaar niet gevet wordt te
meer, dat er geen eten is.

Zondag 23 juni

De scholen zijn al moeten gesloten zijn door dan
de kinderen met velen de mazelen hadden. Er
worden bijkans alle dagen ontsmettingen gedaan.

Dinsdag 25 juni,

Deze voormiddag was het gemeenteraad voor
eene lening met het Credit Communale zonder
waarborg te vragen, werd met algemene
stemmen goedgekeurd.

Pietje Jacobs bij zijn winkel in 1906.

*Donderdag 27 juni,
Pieter Jacobs die al drie maal bestolen is geweest
wield dezen morgen geseid dat de dieven
bekend waren ontdekt door develdgendar-
men.....verder zullen zij voortonder-(Pietje Jacobs
had zijn winkel op de hoek van de Lippenslaan en
latere Kongostraat).*

*Vrijdag 28 juni,
Deze nacht zijn er vliegmaschinen overgeweest in
den Oosthoek.... Ballon, batterij, maeger schorre
hebben zeer laag gevlogen en bommen geworpen
in de morgen. Een bevel is ten mijnen gezonden
dat de hengst van H. Meerschman en P.Bonte om
zes uren moest aan de tramstatie zijn ...volgens
inlichting zou de Deutsche hoog veearts daar
afstappen voor hun in oogenschouw te nemen.*

*Woensdag 26 juni,
Vrouw Sarasyn vrouw van een soldaat is dezen
namiddag gestraft voor zes weken gevang en
twee honderd mark boete omdat zijn waar zij
woonde drie 'overlegsels' van resoor bakken
afgesneden had en voor haar gebruik had
gebezigd.
Gepasseerde week zijn de hennen en konijnen
gestolen van De Wulf uit de wijk 't Kalf. Het wiert
ons gezegd dat Ph.Byl die door een bom op*

*Zeebrugge het hoofd
verpletterd is geweest en naar
Brugge is gevoerd beter is en
waarschijnlijk zal genezen.
Er is een verandering gekomen
voor de tabac bouwers ....in
plaats van het getal planten
over te geven op het stadhuis,
zullen zijn eene formul (briefje)
te huis krijgen die zullen
invullen en ondertekenen
hoeveel planten zij geplant
hebben.*

*Donderdag 29 juni,
Een bevel is gekomen dat er
tegen maandag twee en
twintig koeibeesten moeten*

*aan de Deutsche militairen geleverd worden. De
papieren zijn toegekomen van de wolle die naar
Duitschland moet geleverd worden.....Morgend is
uitbetaling van patatten geleverd van de
aardappelplanters die volgens verordering vijf en
twintig ten honderd meer moesten leveren of hun
(...) en dat zijn die vijf en twintig kilos.*

*Maandag 1 juli,
Deze nacht zijn er in zes huizen de ruiten
ingeslagen ...men zegde dat het dronken soldaten
geweest waren .... Het is nu al op de vijfde week
dat er geen geld is voor het werkvolk.*

*Woensdag 3 juli,
Gisteren avond moest den hoofdonderwijzer naar
de commandature komen ...deze heeft eene lijst
moeten maken met vijf en twintig jongens.....Er
worden nog altijd veel aardappels uitgetrokken
en sjalotten gestolen. Volgens horen zeggen zijn
er veel werkmannen afgedankt.*

*Vrijdag 5 juli,
Vrouw weduwe Van de Moere is gestraft voor
honderd mark boete omdat zij te weinig
patattenland overgegeven heeft. Emiel Van den
Broecke is deze morgens zijnen vinger van den
linkerhand afgeschoten omdat hij een schrapnel
vond en daar aan wilde werken. Er zijn
kanonnen, ik geloof volgens zeggen drie weg
gedaan die op de wijk het Kalf stonden. Men
hoort niet anders of van stelen van patatten.*

Woensdag 10 juli,
Het is gelukt, wij hebben het geld ontvangen van de wol.

Zondag 7 juli, Er is eenen bijzonderen tram gekomen met een vijf honderd soldaten die allen zonder wapens of iets anders de zee optrokken. Men veronderstelde dat zijn gingen een bad nemen hetgeen zo was: en zijn allen ten zes uren en half met muziek aan 't hoofd terug gekomen om met den zelfde tram die stond te wachten terug te keren.

Zondag 14 juli,
Om zeven uren was de mis moeten in het klooster gedaan worden doordien de Duitsche de kerk moesten hebben ...in het klooster was er mis in de kapelle en terzelfde tijd in de bovenzaal ...om acht uren was er wederom eene gelezen mis in de kerk.

Maandag 15 juli,
Zaterdag zijn er nog vijf burgers op Zeebrugge muur door bommen gedood en eenige gekwetst die daar aan het werk waren.

Dinsdag 16 juli,
Er zijn zooveel vliegmaschinen gekomen dat men het juiste getal niet konde tellen...ontelbaar waren de kanonschoten (....) er is ook gezien dat er een neder kwam in de zee ...men konde niet zeggen of het een Duitsch of andere was...er waren groote luchtgevechten ....men hoorde ze zeer veel schieten.

Woensdag 17 juli,
C. Dombrecht kreeg gisteren eene verordening dat hij vandage met zijn dienst doende hengst moest naar Brugge gaan waarschijnlijk zal hij daar moeten blijven gans de nacht en gans den dag. (Casimir Dombrecht was hengsteboer op 'De Grote Stelle' op het Hazegras).

Hoeve 'De Grote Stelle' van Casimir Dombrecht.

Donderdag 18 juli,
Gisteren wierd er uitgebelt dat er morgend van twee uren tot vier uren de pokken kosteloos gezet worden op het stadhuis ...nochtans waren er weinig ...misschien nog niet genoeg gekend.

Zaterdag 20 juli,
Men zegde ons dat er gisteren twee boeren Frans Beyne en De Groote per automobile door de Duitsche van hunne hofstede gehaald zijn naar het gevang gevoerd zijn en dat er nog vier andere vandage dezelfde baan (zullen volgen....kwestie van het blauwen van beesten.
Er is een verordening dat er twintig schoolkinderen maandag woensdag en zaterdag samen met eene kar en peerd moeten rond rijden om distels te gaan trekken...ze zijn al van deze week begonnen Vandage zijn er Duitsche en een Belg op ronde om te zien wie vroege aardappels staan heeft...er moeten tien duizend drie honderd vroege aardappels geleverd worden. Eene verordening is ook gekomen dat er deze die het hun land is over de Bilk van Madame Parmentier gedeeltelijk moeten weren om dat daar een ijzerweg gemaakt moet worden en zelfs al bezig zijn (aanleg van bijkomende tramsporen naar Westkapelle).

Zondag 21 juli,
Het was ook Knocke jaarlijkse kermis...buiten eenige die naar Knocke kwamen om te dansen waren er anders geen vreemdelingen te zien .... rond den avond zijn de vele gendarmen gegaan naar de dans zalen, de deuren toedoende en niemand mocht er uit vooraleer zij hun pasport getoond hadden....er waren er van Oostkerke, Westcapelle en Heyst....al deze wierden in beslag genomen hun naam opgetekend (....) er waren er ook van Knocke die hun Belgisch pasport niet met (bij) hun hadden.

Donderdag 25 juli,
Er waren in de nacht aan het vliegplein vliegers overgekomen en hebben vijf à zes bommen geworpen die in het land gevallen zijn waarvan één aan en tegen een klein hofstedeken gevallen is en de schuur van de helft verbrijzeld heeft . Er is door een van de commandature en Charles Vermeire in de polders rond gegaan om den Oogst te schatten.
Om twaalf en half uren kwam er een muziek van

de kant van de zee met een driehonderd tal soldaten en machienengeweren op wagentjes die Heyst optrokken en kwamen van exercities te doen. De contributie beamten gaan alle dagen rond om den tabac die geplant is over te nemen en hebben (op) veel plaatsen moeilijkheden met de menschen.....

*Maandag 29 juli,
In Brugge zijn er twee bommen in de statie gevallen en twee er rond die vele doden en*

dansvergaderingen te verbieden daarop zij wij bij den commandant gegaan en naar uitleg regelde hij dat (...).

*Zaterdag 3 augustus,
Leon De Witte is gestraft voor honderd mark boete voor kwestie van schrijven van een brief aan de commandanture klagende over de toezieners van het Duitsche werk die zij verrichten. Weduwe Jan De Grootte geboet voor te laat 's avonds buiten haar huis te zijn. Er zijn nogmaals vijf geiten moeten genomen worden voor de Duitsche militair en naar Brugge geleverd....*

Een Duits militair transport bij de zuidgevel van het stadhuis.

geblesseerden gemaakt hebben....en bijkans al de ruiten 'verblijst' heeft. Dezen morgen zag men een driehonderd soldaten vertrekken met den tram naar Oostende met wagentjes met machine geweren.

*Vrijdag 2 augustus,
Gisteren wierden de Hoteliers die vroeger hun lijnwaad hadden moeten overgeven, vermaand voor het in te brengen. Den docteur Lamoral deed mij een klacht dat er veel zieken op Knocke waren en het beter zoud zijn van alle bijeenkomsten en*

*Maandag 5 augustus,
Al de kiekens kwekers krijgen eene nieuwe verordening van eijeren te leveren daar er een tachtigtal min zijn en de zelfde hoeveelheid eijeren moeten geleverd worden. Ook krijgen de boeren een briefje om in te vullen hoeveel zaaigraan zij nodig hebben voor het jaar 1919.*

*Dinsdag 6 augustus,
Er is eene verordening gekomen dat de Brandweer van Heyst met stoom ook dienstig moet zijn voor Knocke en bijgevolg ook in de kosten gerekend zal worden van nieuwigheden onderhoud en bezorgdheid.*

Er is ook een verordening gezonden aan de Belgische schoolopziener dat al de scholen moeten de klassen gewit worden. De moeilijkheid is dat er op gansch Knocke geen kalk te vinden is.

*Donderdag 8 augustus,
Dezen morgen zijn veel vliegmachienen gekomen en er heeft een groot luchtgevecht plaats gehad boven Zeebrugge ...er waren er 't minstens rond de dertig Entente vlieger en volgens zeggen hebben zijn drie Duitsche vliegmaschinen 'omsyngelt'.....*

*Vrijdag 9 augustus,
Alle nachten wordt er gestolen...de gendarmen kunnen dit niet alleen aan.....daarom moet de Politie van Knocke hun deel doen ...de veldwachter de twee polities O.Heyneman, vader Baervoets moeten elk op hunne toer nachtdienst doen... te meer de soldaten stelen maar de burgers ook.*

BERICHT

De gemeente Knocke heeft aan het Proviant magazijn te Heyst, wekelijks den Zaterdag te leveren :

4800 eieren en 80 kilos boter.

Voor kwaadwillige of zwaar onachtzame onregelmatigheden in de levering worden de verantwoordelijke afgevaardigde der gemeente en in het geval zijnde persoonlijke schuldige met geldstraffen tot 10.000 Mark of gevangenis tot één jaar of met beider bestraft. Daar- enboven moet door voorgenoemde personen betaald worden :

Acht Mark voor iedere kilo boter en 20 Pfennig voor ieder ei die ontbreken.

Evenzoo verbied ik aan de landbouwers de vrije verkoop van boter en eieren aan militaire personen. Degenen die bemachtigd zijn tot aankoop van boter en eieren, zijn voorzien van een bewijs der Kommandantur, dat opgeeft welke de hoeveelheid is der waren die tot aankoop wordt toegeaten. Die levering mag enkel geschieden tegen afgift van het bewijs, dat in den tijd eener week, onder opgaaf van het geleverde, bij de Kommandantur moet ingediend worden.

Overtredingen bestraf ik, voor zooveel niet eene hoogere straf voorzien is, met 150 Mark geldboete en 14 dagen gevangenis.

Knocke, den 7 Maart 1916.

JAHNCKE

Kapitanleutenant & Ortskommandant.

Een affiche uit 1915 voor leveringen aan het 'Proviant' van Heyst.

Verordening... dat de gemeente moet het fruit gaan overnemen en dat de Duitsche militaire er 50 % moeten van hebben te leveren in het Proviand van Heyst.

*Dinsdag 13 augustus,
Men zegt dat de Commandant van verlof sedert vier dagen ingekomen is maar nog niet te zien is ...er wordt vernomen dat hij de Spaanse ziekte heeft..... Vandaag zijn er drie onopgebouwde villa's staande in de Avenue Lippens met dynamiet ontploft zijn geweest..... bijkans gans het gebuurte zijn de ruiten gesprongen. Alle drie de glazenmakers moesten dezen namiddag glazen uit onbewoonde villa's halen om het min of meer te herstellen.*

*Zaterdag 17 augustus,
Eene verordening is ...dat er van morgend af al de straten moeten opgekuist worden om dat de Admiraal van Oostende maandag of dinsdag naar Knocke zal komen. Maandag mogen de scholen erbeginnen. De patatten worden nog overal en bij iedereen aan vijftig centiemen de kilo verkocht, de tabac aan tachtig frank in het klein in de winkels.....*

*Woensdag 21 augustus,
Over noen zijn er vliegers overgekomen waarop schrikkelijke veel geschoten wierd.... in het schieten is er eenen blindganger gevallen op het huis bewoond door Strobbe in de Smedenstraat die niet ontploft is (...).*

*Donderdag 22 augustus,
Charles Van de Walle is gestraft voor twee honderd mark boete voor 'eyeren' gekocht te hebben aan een frank en voor meer hennen te hebben dan dat hij opgegeven had.*

*Maandag 26 augustus,
Jan van de Putte is den eersten die vrijdag en zaterdag gedorschen heeft met de machine, vandage komt zij bij Désire Mengé en zal niet meer stoppen. Wij hebben al twee maal naar Brugge doen rijden om duizend ledige zakken voor de granen en deze keer zijn zij afgekomen met zeshonderd vijftig.... Deze moeten geleverd worden door het hulp en voedingscomiteit van Brugge.*

Burgers en militairen verzameld bij het stadhuis!

*Donderdag 29 augustus,
Er zijn twee burgers en een gekwetsten door
bommen gedood aan de bassin in Brugge van
vliegtuigen....alle nachten worden veel
aardappels gestolen.....Frans Walgraeve is voor*

*tweehonderd mark gestraft omdat hij in eene
huiszoeking iets gevonden hebben tegenstrijdig
de verordeningen. Men is tegenwoordig aan het
dorschen van het broodgraan ....Alle menschen
zijn aan het werk voor het bekruijen om hunne
voorraad te kunnen blauwen.*

*Vrijdag 30 augustus,
Gisteren hebben de veldgendarmen een
huiszoeking gedaan bij Camiel Traen die verdacht
(werd) dat er daar een voer gerste gelost was, die
ging verdeeld worden voor het branden van café.*

*Zondag 31 augustus,
Klachten bij de commandature dat er zoveel
aardappels gestolen werden..... de
veldgendarmen ging dit onderzoeken en deze
noen waren deze al de trams ....zij hebben er
verscheidene zakken aardappels in beslag
genomen die door soldaten mede gedaan
wierden...die volgens men zegde naar Oostende*

*of Blankenberghe aan grote prijzen werden
(doorverkocht).*

BERICHT

Ik maak aan de bevolking bekend dat ik de
volgende straf heb uitgesproken :

Tegen Pieter BONTE-DEPLA, landbouwer,
eene geldstraffe van 150 Mark om reden dat
hij slechte aardappelen aan het proviantamt
van Westcappelle had geleverd.

Knokke, den 3 Januari 1916.

KIELMEYER
Leutnant u. Ortskommandant i. V.

Drukk. VAN PERSCHAUER Knokke

Wordt vervolgd in het voorjaar nummer 2019